

Nederlandse Vereniging
Psychosociale Oncologie

Onderwijsprogramma

Communiceren in de oncologie voor medisch specialisten

Onderwijsprogramma

Het onderwijsprogramma 'Communiceren in de oncologie voor medisch specialisten' is een bij –en nascholingsprogramma ontwikkeld door de NVPO, in nauwe samenwerking met medisch specialisten.

Doel

Het doel van het programma is invulling te geven aan de competentie 'Communicatie' in de oncologische setting. Het accent ligt daarbij primair op efficiënte communicatie, niet op méér communicatie.

Doelgroep

Het programma is gemaakt voor medisch specialisten in opleiding (AIOS medische oncologie, hematologie, radiotherapie, oncologische chirurgie etc.). Het programma sluit aan bij de opleiding en kan mono- en multidisciplinair en organisatie overstijgend worden aangeboden.

Inhoud

Het programma bestaat uit vier modules:

1. Schokbrekers bij informatie geven (verplichte module)
2. Bespreken van klinische trials
3. Nacontrole en nazorg: tijdig signaleren en doorverwijzen
4. Communicatie rond symptoomgerichte behandeling in de palliatieve fase

Een samenvatting van de inhoud van de modules vindt u op de achterzijde van deze flyer. De inhoud kan worden aangepast aan de doelgroep en aan specifieke praktijksituaties.

Werkwijze

Het programma kan op drie verschillende manieren worden aangeboden:

- In company, met trainers aanbevolen door de NVPO
- In company, met professionals uit de eigen organisatie
- Regionale of landelijke training, met trainers aanbevolen door NVPO of uit de eigen organisatie

Meer over de werkwijze, gebruikersvoorwaarden, programmamateriaal en kosten vindt u op onze website (www.nvpo.nl).

Interesse

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met het NVPO secretariaat via nvposecr@nvpo.nl of 020-3415812.

“Je krijgt meer houvast om een gesprek met de patiënt te sturen, er diepgang aan te geven. Door direct tot de kern van de gevoelsaspecten te komen, blijft er voldoende ruimte voor medisch-inhoudelijke aspecten”

Dr. Yvette van der Linden
Radiotherapeut en hoofd Expertisecentrum Palliatieve Zorg LUMC

MODULE 1: Schokbrekers bij informatie geven

In de oncologische setting staat de medisch specialist voor de taak veel en complexe informatie te geven. Op basis van *informed consent* moeten beslissingen over de behandeling worden genomen. Patiënten zijn door de confrontatie met de ziekte vaak emotioneel ontregeld en beperkt in hun vermogen informatie te verwerken. In module 1 wordt vanuit een neurobiologisch perspectief belicht hoe mensen in een stressvolle situatie cognitief en emotioneel functioneren. Aan bod komen vier ‘schokbrekers’, die de medisch specialist kan inzetten om zijn informatie effectief te doseren en af te stemmen.

MODULE 2: Bespreken van klinische trials

Kenmerkend voor een wetenschappelijk gestuurde omgeving als de oncologie is het aanbod van klinische trials. De communicatie hierover wordt door veel artsen als lastig ervaren. Veel (extra) informatie moet worden verstrekt over vaak ingrijpende behandelingen, waarvan het te verwachten resultaat onbekend is. In de literatuur wordt ten aanzien van de afweging van gelijkwaardige behandelopties de methode van *shared decision making* aanbevolen. Met deze aanpak helpt de medisch specialist een weloverwogen besluit te nemen, die de kans op spijt over de gekozen beslissing verkleint en het gevoel van autonomie en controle versterkt. In module 2 wordt deze methode behandeld en geoefend.

MODULE 3: Nacontrole en nazorg: tijdig signaleren en doorverwijzen

In module 3 staat de nazorg van patiënten met een goede prognose centraal. Dankzij het effect van de curatieve behandeling overleven veel patiënten de ziekte, maar stagneren in het reïntegratieproces door de late lichamelijke en psychosociale gevolgen. Om deze patiënten adequaat hulp te bieden is een systematische screening van distress nodig. In module 3 komen de implicaties van deze ontwikkeling voor de medisch specialist aan bod. Aan de orde komt de Lastmeter, een kort screeningsinstrument dat is ontwikkeld om in de oncologische basiszorg distress te signaleren en te bespreken.

MODULE 4: Communicatie rond symptoomgerichte behandeling in de palliatieve fase

In de afgelopen decennia is het aanbod van palliatieve behandelingen in de oncologie sterk toegenomen. In module 4 komen de psychologische en psychiatrische problematiek die in deze fase aan de orde kunnen zijn aan bod. Vroegtijdige signalering is belangrijk om adequate behandeling mogelijk te maken. Daarna wordt ingegaan op de communicatie rond de overgang van tumorgericht- naar een symptoomgericht behandelbeleid. Voor patiënten is dit een moeilijke overgang. Ook medisch specialisten vinden het lastig om deze transitie te bespreken. Hun taak is een samenwerkingsrelatie te creëren, waarin de patiënt kan vertrouwen op goede palliatieve zorg. In deze module worden handvatten geboden hoe deze koerswijziging te bespreken en patiënten te helpen de nieuwe realiteit onder ogen te laten zien zonder hen alle hoop te ontnemen. Besproken wordt hoe om te gaan met emotionele reacties, vragen als ‘Hoe lang nog dokter?’ en eisende patiënten, die koste wat kost doorbehandeld willen worden.